

Uudenmaan sitoutumattomat ry:n oikaisuvaatimus koskien yhdistyksen ehdokaslistojen yhdistelmien äänimäärien käsittelyä ylikunnallisten luottamuselinpaikkojen valintojen valmistelussa

Maakuntahallitus 27.09.2021 § 116
709/00.04.05/2021

Tiivistelmä

Maakuntahallitukselle esitetään päätettäväksi, että se jättää tutkimatta Uudenmaan sitoutumattomat ry:n oikaisuvaatimuksen, jossa se vaatii maakuntahallitusta kumoamaan Uudenmaan vaalien valmistelutoimikunnan näkemyksen olla laskematta yhteen Uudenmaan sitoutumattomat ry:n jäsenyhdistysten ehdokaslistojen yhdistelmien saamia äänimääriä ylikunnallisia luottamustoimielimiä valittaessa Uudenmaan alueella.

Ei ole olemassa vaalienvalmistelutoimikunnan päätöstä, johon oikaisuvaatimuksen tekijä vetoaa. Lisäksi asiassa on kyse valmistelusta, josta ei voi tehdä oikaisuvaatimusta. Oikaisuvaatimuksen sisältöön ei voi ottaa kantaa, jos se jätetään tutkimatta. Oikaisuvaatimuksen tekijälle on toimitettu vaaditut vaalien valmistelutoimikunnan asiakirjat julkisuuslain nojalla.

Selostus

Uudenmaan sitoutumattomat ry on jättänyt 27.8.2021 oikaisuvaatimuksen, jossa se vaatii maakuntahallitusta kumoamaan Uudenmaan vaalien valmistelutoimikunnan päätöksen olla laskematta yhteen Uudenmaan sitoutumattomat ry:n jäsenyhdistysten ehdokaslistojen yhdistelmien saamia äänimääriä ylikunnallisia luottamustoimielimiä valittaessa Uudenmaan alueella. Lisäksi se vaatii maakuntahallitusta velvoittamaan liiton toimistoa toimittamaan vaalien valmistelutoimikunnan asiakirjat.

Maakuntahallitukselle ehdotetaan, että se jättää oikaisuvaatimuksen tutkimatta. Jos oikaisuvaatimus jätetään tutkimatta, ei sitä voi ryhtyä sisällöllisesti käsittelemään, eikä sen asiaperusteisiin voida ottaa kantaa. Päätös jättää oikaisuvaatimus tutkimatta tulee sen sijaan perustella.

Oikaisuvaatimus on syytä jättää tutkimatta, koska sen tekijä vetoaa Uudenmaan vaalien valmistelutoimikunnan päätökseen, jolla toimikunta on oikaisuvaatimuksen tekijän käsityksen mukaan jättänyt laskematta yhteen sitoutumattomien saamat äänimäärät. Tosiseikka on, että vaalien valmistelutoimikunnalla ei ole toimivaltaa tehdä juridisesti sitovia päätöksiä. Se ei ole päätöksiä tekevä toimielin vaan sen tehtävä liittyy valmisteluun. Jokainen organisaatio, jonka asioita toimikunta käsittelee, tekee itsenäisesti omaa organisaatiotaan koskevat lopulliset päätökset. Päätöksen Uudenmaan maakuntavaltuuston kokoonpanosta on tehnyt liiton perussopimuksen nojalla edustajainkokous 14.9.2021. Täten ei ole olemassa vaalien valmistelutoimikunnan päätöstä, johon oikaisuvaatimuksen tekijä perustaa vaatimuksensa. Oikaisuvaatimus tältä osin perusteeton.

Lisäksi oikaisuvaatimus on jätettävä tutkimatta, koska asia koskee valmistelua. Edellä mainitusti, jokainen jokainen organisaatio, jonka asioita toimikunta on käsitellyt, tekee itsenäisesti omaa organisointiaan koskevat päätökset ja asiasisällöllisesti lopulliset ratkaisut. Kuntalain 136 § nojalla päätöksestä, joka koskee vain valmistelua tai täytäntöönpanoa, ei saa

tehdä oikaisuvaatimusta tai kunnallisvalitusta. Oikaisuvaatimus on myös tältä osin perusteeton.

Edellä mainituilla perusteilla oikaisuvaatimus tulee jättää tutkimatta. Oikaisuvaatimuksen vaatimukseen sisältyvä vaatimus saada vaalien valmistelutoimikunnan asiakirjat on julkisuuslain mukainen tietopyyntö, johon Uudenmaan liiton on vastattava suoraan julkisuuslain nojalla ilman maakuntahallituksen erillistä velvoitusta. Pyydetty asiakirjat ovat julkisia asiakirjoja ja ne on toimitettu pyynnön esittäjälle 17.9.2021.

Asian tausta

Uudenmaan sitoutumattomat ry on 9.6.2021 vaalien valmistelutoimikunnalle osoitetulla kirjeellä pyytänyt jäsenyhdistystensä muodostamien yhteislistojen äänimäärien laskemista yhteen määriteltäessä ylikunnallisia hallintoelinten luottamushenkilöpaikkoja.

Vaalien valmistelutoimikunta on 18.6.2021 lähettänyt Uudenmaan sitoutumattomat ry:lle selvityspyynnön, johon toimikunta sai vastauksen 27.6.2021. Vastauksessaan 30.6.2021 toimikunta esitti yksimielisenä näkemyksensä, että edellytyksiä puolueiden ulkopuolisten ehdokaslistojen äänimäärien yhteen laskemiseksi ylikunnallisia luottamushenkilötoimielimiä valittaessa Uudellamaalla ei ole olemassa. Uudenmaan sitoutumattomat ry ei ole toimikunnan näkemyksen mukaan todentanut toimittamassaan vastauksessa Uudenmaan sitoutumattomien ryhmien tosiasiallista keskinäistä yhteistoimintaa kuntavaaleihin liittyen.

Maakuntahallitus on 7.12.2020 nimennyt Uudenmaan vaalien valmistelutoimikunnan, jonka tehtävänä on valmistella Uudenmaan liiton maakuntavaltuuston, maakuntahallituksen, tarkastuslautakunnan ja kielellisten palveluiden toimikunnan valintaa liiton perussopimuksen pohjalta. Se avustaa muun muassa suhteellisuusperiaatteen ja tasa-arvolain vaatimusten yhteensovittamisessa. Toimikunta voi ottaa myös muita asioita käsiteltäväkseen.

Ennen oikaisuvaatimuksen asiasisällön käsittelemistä viranomaisen on selvitettävä, onko kyseessä oleva päätös oikaisuvaatimuskelpoinen. Jos päätös ei ole oikaisuvaatimuskelpoinen, on oikaisuvaatimus jätettävä tutkimatta. Tällöin asian valmistelua ei jatketa pidemmälle, vaan ainoastaan tutkimatta jättämispäätös tulee perustella.

Päätösesitys:

Maakuntahallitus päättää yllä selostusosassa mainituin perusteluin, että se jättää Uudenmaan sitoutumattomien oikaisuvaatimuksen 27.8.2021 tutkimatta.

Päätös:

Maakuntahallitus päätti yllä selostusosassa mainituin perusteluin, että se jättää Uudenmaan sitoutumattomien oikaisuvaatimuksen 27.8.2021 tutkimatta.

Lisätiedot:

Vastuujohtaja Inka Tikkanen
Asiantuntijat Tero Suursalmi, Janne Tamminen

Täytäntöönpano:

Päätösote: Uudenmaan sitoutumattomat ry